

EXILUL ROMÂNESC

ANUL II Nr. 8

Aprilie 1956

I N S E M N Ă R I

Trăinicia unei conspirații

Conspirația dela 23 August, care a fericit România cu regimul comunist, s'a dovedit, în ciuda tuturor atacurilor, mai durabilă decât se credea. Vrem să analizăm în continuare cauzele reale ale trăiniciei acestei conspirații:

— Conspirația se bucură de sprijinul nelimitat al fostului rege Mihai. Se bucură, e un eufemism, pentru că în realitate el nici nu poate urma o altă cale, fiind prizonierul acestei conspirații. În actul dela 23 August, regele Mihai nu a fost o figură marginală sau un om luat de evenimente, ci prezidentul grupului care a predat țara Rușilor. În consecință, Regele e obligat să meargă cu Vișoianu până'n pânzele albe.

— Conspirația dispune de considerabile mijloace materiale. Întâi, a consumat și mai consumă poate din fondul din Elveția, iar, în ultimul timp, i-a sărit într'ajutor „Free Europe“. Sumele obținute nu le folosesc decât cu scopuri strict politice. Asistență socială sau orice alte cheltuieli desinteresate nu fac. Orice ban dat presupune captarea unui om, chiar atunci când se dă cu titlu cultural.

— Conspirația dispune de o excelentă rețea informativă. Această rețea a isbutit să realizeze infiltrațiile profunde în grupările de opoziție (Liga, gruparea Gheorghe, gruparea Nicolaie). Ca urmare, aceste grupări, cu toată sbaterea unor elemente izolate, și-au modificat dispozitivul de luptă conform intereselor Comitetului Național.

— Conspirația a mers la o selecție severă a elementelor ei de sprijin. Bineînțeles, e vorba de o selecție cu caracter negativ. A asimilat cu răbdare, în cei zece ani de exil, toate elementele de o anumită categorie, cari nu aveau alt crez și alt suport în viață decât propria lor căpățuire.

— Conspirația a profitat de decepțiile inerente unei vieți prelungite în exil. O mare parte a

refugiaților a obosit, consacându-se unor ocupații mai folositoare decât politica, iar alții, cari vor să mai joace un rol în exil, nu mai dispun de rezerve de energie și elan ca să continue lupta pe două fronturi (comuniști și comitet), mereu bicioși de lipsuri materiale. Așa se explică numărul mare de capitularzi și transfugi din ultimii ani.

— Conspirația, ca expresie a fostei clase politiciene, dispune de superioare rezerve de inteligență politică în raport cu marea masă a refugiaților, cari n'au subțirimea de minte a acestora ca să distingă o manevră a conspiratorilor de o acțiune politică utilă luptei de eliberare.

— Conspirația se bucură de sprijinul moral, material și politic al Evreilor originari din România, cari, la rândul lor, prin intermediul Evreilor americani au exonerat recunoașterea Comitetului Național de către „Free Europe“. Reprezentantii Comitetului Național și-au luat în schimb angajamentul să restabilească influența și privilegiile evreiești într-o Românie eliberată. Subliniem că nu este vorba de o armonizare a intereselor românești cu cele evreiești, ci de o capitulare în fața evreimii.

— Conspirația e susținută de acele cercuri americane care au pregătit dezastrul Europei la Teheran și Yalta. Aceste cercuri nutresc o simpatie firească față de colaboraționiștii roșii din România.

— Conspirația nu intră în atacul direct al comuniștilor, deși din când în când aceștia se mai încrunță la ei. Conspirația a prestat imense servicii comuniștilor. Una din cauzele înfrângerii e socotită capitularea României. Conspirația transplantată în exil continuă să fie de extremă utilitate pentru comuniști, reprezentând elementul de falsificare și descompunere a luptei de eliberare.

Tabloul nu e deloc încurajator pentru cei cari au rămas pe poziție...

Acțiunea Grupului Parlamentar din Exil

Paralel cu acțiunea Dlui Fărcășanu, de formare a unui Consiliu Național, care până acum nu a reușit să ia o formă concretă, se duce o altă acțiune de aceeași natură și același obiectiv, a Grupului Parlamentar Român în Exil; președinte al Grupului a fost ales anul trecut Dl Gafencu, iar secretar general Dl Eftimie Gherman.

După un an de zile de inactivitate, parlamentarii din Londra cu cei din Paris au ajuns la un acord și s'au prezentat Dlui Gafencu, cerându-i să înceapă o acțiune de regroupare a forțelor din exil în jurul Grupului Parlamentar. Dl Tilea a redactat și un proiect manifest, pe care l-au transmis Dlui Gafencu, pentru a-și da adeziunea. Dl Gafencu nu a fost mulțumit cu proiectul de manifest și a redactat Dsa un alt proiect, care se află în discuție.

Problema care trebuie lămurită acum este în ce raporturi se situează domnul Fărcășanu cu acțiunea întreprinsă de Grupul Parlamentar? E una și aceeași acțiune, pentru că persoanele ce apar sunt cam aceleași? Sunt două acțiuni de origine diferită? Și atunci, cum se pot coordona într'un front unic contra vișoianiştilor?

Se pare că Dl Gafencu șovăiește și în această direcție. Dsa înclină din ce în ce mai mult spre o poziție neutralistă, care să-i permită să se consacre exclusiv problemelor de politică externă ale exilului.

O foaie pentru Valahi

În ultimul timp, numărul gazetelor din exil s'a înmulțit cu o nouă publicație, „România“, editată de Comitetul Național. După zece ani de existență, grupul politic, care în mod fraudulos a luat firma unui Comitet Național în exil, a descoperit că exilul este format și din Români, cărora, din păcate, trebuie să li se adreseze pe limba lor.

Această tardivă trezire la realitate nu este întâmplătoare. Membrii Comitetului Național nici odată nu și-au bazat activitatea lor politică din exil pe masa refugiaților. Protestelor acestora le-a răspuns întotdeauna cu cea mai mare indiferență, știindu-se acoperiți în alte sectoare. Regele era unul de-ai lor, iar acoperirea politică o dețineau dela anumite sfere aliate. Ei nu-și trăgeau forța din masa exilaților, ci erau susținuți tocmai cu obligația de a lupta contra lor.

Pe ei îi interesau în primul rând „să se pună bine“ cu străinătatea. Ziarul „La Nation Roumaine“, scos cu regularitate dela întemeierea Comitetului Național, era adresat cercurilor străine.

Ce interes a determinat acum pe membrii Comitetului Național să-și cheltuiască prețioșii bani cu o gazetă românească? Probabil că, după recunoașterea Comitetului de către „Free Europe“, patronii acestei instituții, ca să nu fie acuzați că au susținut o formație politică impopulară, le-a cerut să-și lărgescă baza de acțiune, captând cât mai multe elemente din emigrație.

Masoneria românească în exil

După ocuparea României de Soviete, masoneria românească nădăjduia că statele ei de serviciu pentru Occidentali o vor cruța de neplăceri din partea comunistilor. Decepția a fost amară pentru francmasonii români când guvernul comunist a dispus închiderea lojelor și trezirea la realitate și mai amară când ei înșiși au trebuit să schimbe loja cu închisoarea. În anul 1922, guvernul sovietic a decretat interzicerea practicii cultului masonic în Rusia. Aceiași măsură s'a aplicat și în România de îndată ce comuniștii s'au instalat bine la guvern.

Masonii români, scăpați în străinătate, au început acțiunea de regroupare încă din primii ani de exil. Întâmplarea face ca însuși șeful masoneriei românești, Jean Pangal, să fie prins de evenimente în străinătate, încât continuitatea organizației a putut fi salvată. Jean Pangal, categoric ostil comunismului, urmărea o colaborare între francmasoni, naționaliști și Biserică, pentru a combate pericolul comun. Punctul său de vedere nu a fost împărtășit de ceilalți confrăți. Jean Pangal a murit ostracizat și în mizerie. După el a urmat la conducerea masoneriei românești din exil Vintilă Petala, un personaj rău famat, care nu a putut atrage simpatia nimănui. Murind și Petala, succesiunea pare să fie asigurată astăzi de mai multe persoane, fără a putea preciza care din ele deține întâietatea: Principele Nicolaie, Dnii M. Dragomirescu, Soneriu, Sebastian sau Gheorghe Răutu.

Masoneria românească, cu sediul principal la Paris, a întreprins și o puternică acțiune de împrosptărire a cadrelor cu elemente tinere, uzând atât de avantaje materiale cât și de anumite medii intelectuale specifice atmosferei pariziene. Între spectacularele succese înregistrate

de grupul masonic din exil pomenim intrarea unor legionari, în frunte cu Dl Vlasto, și acapararea Dlor Boilă și Veniamin. Practic, toate nuanțele politice sunt reprezentate în masonerie, dela socialiști (Dl Serbănescu) și până la foștii legionari.

Masoneria este ostilă comunismului. Tradițiile ei liberale se împotrivesc oricărui despotism. Totuși, structura ei particulară, organizarea ei ierarhică invizibilă, o fac vulnerabilă infiltrărilor comuniste

E suficient ca un agent comunist să controleze o lojă de rang superior, pentruca toate celelalte ce se află în subordine să asculte de sugestiile Cremlinului. Cu acest scop, din anul 1943, Stalin a dat libertate comuniștilor din Occident să se înscrie în lojele masonice. Dacă agenții comuniști au reușit să pătrundă până în cabinetul președintelui Roosevelt și la Ministerul de Externe britanic, cu atât mai ușor le-a fost ca să se infiltreze în masonerie. Acest proces de desmembrare a tradiției liberale a masoneriei se observă mai ales în Franța, unde, în cadrul Marelui Orient, se dă o luptă surdă între tendința pro și anti-sovietică. Sunt destul de bine cunoscute cazurile unor comuniști notorii, ca Dl Camil Ring și alții, cari au devenit rezistenți de largă circulație în exil. Lansarea unor atari specimene nu s'a putut realiza decât cu concursul infiltrațiilor comuniste în masoneria franceză și românească, iar faptul că masoneria arată o specială predilecție Comitetului Național — organul conspirației pro-comuniste dela 23 August — e o indicație clară a gradului în care e contaminată de comunism.

Problema gravă care se pune pentru masonii români anticomuniști este cum să evite de a nu li se surprinde bunacredință prin sugestii venite din sectoare masonice controlate de comuniști.

Haosul din Biserică

În numărul anterior din ziarul nostru am arătat fazele de anarhizare prin care a trecut biserica ortodoxă română din Paris. Revenim asupra aceluiași subiect, completând tabloul cu ultimele întâmplări petrecute în cursul lunii Martie.

Duminecă, 18 Martie a.c., a avut loc adunarea generală a Asociației Credincioșilor Ortodocși din Paris. Adunarea Generală era chemată să se pronunțe, în ultimă instanță, asupra recențelor frământări care s'au terminat în Februarie cu reînscăunarea preotului caterisit Părvănescu. Surpriza Adunării din 18 Martie o constituie faptul că a biruit principiul de ordine în Biserică

contra grupării anarhiste care susținea pe preotul Părvănescu. Adunarea a decis că, din momentul în care a fost caterisit de I.P.S.S. Visarion, preotul Părvănescu nu mai poate sluji la altar și a ales în locul lui pe părintele Grațian. I.P.S.S. Visarion nu a fost fericit inspirat când a luat cunoscuta măsură împotriva preotului Părvănescu, dar, din momentul ce actul s'a produs, pe drept sau pe nedrept, preotul și credincioșii nu aveau alt drum de ales decât să se supună măsurii luate.

Atmosfera fiind destul de încărcată, pentru a se evita turburări, alegerile au fost prezidate de un reprezentant al autorităților franceze. Rezultatul a fost pe toată linia defavorabil preotului Părvănescu și grupării care îl susținea.

Cu această hotărâre, nu înseamnă că a luat sfârșit haosul din Biserică. Preotul Părvănescu continuă să se agite pentru a-și relua locul, deși majoritatea credincioșilor l-au desărcinat din funcțiune. Problema canonicității nu este încă rezolvată prin votul adunării din 18 Martie. Totul depinde acum de tactul Mitropolitului Visarion, care nu mai trebuie să bruscheze pe credincioși prin măsuri rău inspirate.

Mitropolitul dispune acum de un avantaj de ordin politic, pe care trebuie să-l folosească din plin pentru binele Bisericii din exil. Comitetul Național, prin domnii Veniamin și Boilă, s'a interesat de soarta lui luându-l în subzistența sa materială și intervenind la autoritățile franceze ca să-i ridice interdicția de ședere în regiunea pariziană. E una din puținele fapte bune ce le-au făcut foștii colaboraționiști roșii de când consumă creditul și banii țării în exil. Implicit, prin această acțiune Mitropolitul e scos de sub vechea acuzație de „fascist“, fiind luat sub ocrotire tocmai de cei mai antifasciști ai exilului.

Mitropolitul a semnat un apel la „unire“, adresat Românilor refugiați. E contra-valoarea ajutorului ce-l primește dela Dl Veniamin. Politicienii n'au obșinuința gesturilor desinteresate, nici când este vorba de Biserică. Dar oricum ar fi, Mitropolitul, nemai întâlnind opoziția înverșunată a Comitetului Național și nemai fiind chinuit de probleme materiale, și-a câștigat o mai mare libertate de acțiune în domeniul religios.

Momentul e propice pentru pacificarea generală a spiritelor în Biserică. De curând Episcopul Trifa a făcut și el act de supunere Comitetului Național, încât nici o divergență de ordin politic nu-l poate împiedica pe Mitropolitul Visarion ca să-l sfințească din nou pe Episcopul Trifa, scoțându-l din erezia ucraino-samosfeată și realizând împreună cu el și alții Sinodul la care aspiră.

Din partea noastră nu va întâmpina niciun fel de opoziție. Dacă, trecând pe sub furcile cadune ale Comitetului Național, Mitropolitul reușește să restabilească ordinea în Biserică, se realizează un câștig sufletească pe care înțelegem și noi să-l respectăm.

Mitomanii anacronice

Epocii noastre i-a fost dăruită gloria discutabilă de a fi adevărit în proporții catastrofale, nebănuite nici de cea mai utopică fantezie, ceea ce a prezis cu multă durere marele istoric elvețian Jacob Burckhardt, la sfârșitul veacului trecut, despre ivirea unor „teribili simplifikatori“.

Neputința evidentă a sistemelor raționale de gândire și a regimurilor social-politice tradiționale de a face față, necum de a stăpâni, răsturnărilor excepționale provocate de primul război mondial, a dat naștere unei dorințe colective maldive de a evada din trivialitatea cotidiană, tristă și apăsătoare, prin acțiuni senzaționale și elanuri mistice și tumultuoase, ce-au degenerat repede în mitomanii fatale cu privire la unii oameni care se recomandau, cu o lipsă de scrupule adesea fără de pereche, ca salvatori.

Rezultatele fatale ale acestei alunecări într-o aventură fetișistă îngrozitoare, prin renunțări „benevole“ la orice garanții și mijloace de control, n'au întârziat prea mult să se arate. Marile dezastre prin care am trecut, ruinele de pretutindenii și potopul de sânge vărsat vorbesc un limbaj destul de elocvent: ele caracterizează isprăvile falșilor eroi ai mitomaniei colective cărora li s'a dat toată libertatea să-și împlinească misiunile revendicate de ei, ca instrumente ale providenței, pentru a da vieții altă înfățișare și un nou sens.

Destăinuirile penibile din ultimii ani i-au descoperit pe mulți din pontifii infailibili ai presupusului destin epocal ca pe niște ființe cu o structură interioară destul de primitivă, dar de un egoism feroce până la demență și de o voință necondiționată, în stare să treacă cu cea mai criminală ușurință peste toate frânele morale. Cu atât mai ușor cu cât nu erau siliți să dea seamă de faptele pe care le săvârșeau, ci numai constrânși să vegheze cu strășnicie ca mitul lor personal absolut să nu sufere vreo condiționare sau contestare.

Dar acest sistem anormal al bunului plac a trebuit să fie condamnat până la urmă și în Rusia Sovietică, țara unde s'a datat la cele mai teribile orgii de sânge, fiindcă mitomania personalistă a atins aci cel mai trist și mai îngrozitor apogeu.

Rămâne încă de văzut cât de sinceră sau de mincinoasă este condamnarea oficială a lui Stalin. Deocamdată, ea se prezintă numai sub aspectul hidos al unei răscoală lașe de sclavi împotriva cruntului stăpân decedat. Un spectacol ca-

re nu poate provoca decât scârbă; el reprezintă totuși cea mai potrivită autocondamnare a regimului totalitar bolșevic. Pe cât se vede, acesta începe să se năruie sub greutatea propriilor sale crime. Căci nu există scenă de un ridicol mai macabru ca mărturisirea lui Hrușciov, în fața ultimului congres al partidului comunist din Uniunea Sovietelor, când a spus că la un gest nervos și o simplă vorbă de ocară a despotului caucazian n'a ezitat să facă imediat pe măscăriciul, jucând tontorioul ca să smulgă un rânjel de batjocură de pe fața întunecatului său stăpân. Viziunea este într'adevăr de apocalips: vicleanul ucrainean, cu fața inexpressivă de primitiv, urcând treptele mării ca un frate vitreg și barbarizat al perversului Heliogabal, care s'a apropiat de Capitol în dans ritual orgiastic, într'unul din momentele de rușinoasă decădere ale Romei antice.

Scena e semnificativă pentru halul excesiv de degradare al tuturor lingușitorilor cari au propagat mitomania fatală a despoților totalitari; ei s'au făcut vinovați și poartă răspunderea pentru servilismul colectiv ce amenință să surpe temeliile morale ale oricărei forme social-politice. Din această cauză, marele imperiu al lui Mao Tse Tung nici nu vrea să știe de campania anti-stalinistă a epigonilor din Kremlin. În statele satelite, destăinuirile lui Hrușciov și Micoian au provocat stupeoare și un cutremur celular care a răsturnat pe satrapul comunist de până acum al Bulgariei.

Farsa tragică e pe cale să se transforme în R.P.R. într'un joc burlesc și meschin, unde pigmeii puși de cutropitor în fruntea treburilor publice se ascund ca tâlharii. Făcând pe morții în popușoiu, ei nici nu mai îndrănesc să răsuflă, ca să nu facă vreo greșală ce-i poate costa capul total lipsit de orice valoare proprie. Prudența excesivă, izvorâtă din conștiința nelegitimă a puterii lor, îi face însă pe actualii cărmuitori din R.P.R. să comită acte involuntare de provocare nebunească a noilor stăpâni moscoviți; tocmai în clipele când monumentele lui Stalin sunt răsturnate, iar portretele sale aruncate în lăzi de gunoi, regiunea centrală a țării românești și unul din cele mai vechi centre de viață urbană continuă să poarte numele cutropitorului detestat. Este o lipsă elementară de înțelegere pentru comandamentele ceasului de față, ce depășește sfera locală și rămâne caracteristică pentru anchilozarea, interesată dar efectivă, a întregului bloc

totalitar. Această anchilozare îl va duce la prăbușire, fiind prea contrară dezvoltării europene și în deosebi legii de bază a epocii noastre, care este dinamismul frământat de durerile facerii unei ere noi.

Ne putem însă aștepta la înăsprirea condițiilor de viață, mai ales în țara noastră, fiindcă lipsa de autoritate morală se vrea totdeauna suplinită prin excese discreționare în numele unui pretins mandat misionar. Felurile comisii de planificare și decorative colective de muncă au fost importate tocmai ca să arunce praf în ochii lumii și să împiedice instituționalizarea reală a vieții noastre publice, adică solidarizarea liber consimțită, pe baza unor criterii obiective, în acțiuni și răspunderi ale bunăvoințelor și energiilor creatoare. Instituționalizarea rămâne unul din imperativele majore pentru noi după eliberarea țării, în stadiul evoluției în care ne aflăm, fiindcă ne poate oferi garanțiile de stabilitate necesară, ferindu-ne de excesele individualismului înăscut, prin cădere în anarhie demagogică sau în mitomania fatală a despotismului totalitarist. Federalizarea tuturor puterilor constructive prin instituționalizarea vieții noastre publice va contribui în mod esențial să dea țării eliberate condiții prielnice pentru o creștere organică și să-i deschidă calea spre forme spornice și noi de echilibru spiritual, politic și social. Tocmai normalizarea stărilor din țara noastră este însă ceea ce vor să împiedice uneltele Moscovei; jocul li-l fac și toți cei cari se rețrașează în poziția

anacronică a unui egocentrism împintinat, mitoman și politic steril.

Lor, celor ce visează să abuzeze cândva de o putere necontrolată și necontrolabilă, ascunzându-se după paravanul unor comitete de simplă fațadă sau după mieroase, dar ipocrite predici retorice ori publicistice, practicând în același timp intriga și denunțurile, li se potrivesc cuvintele rostite de Stanley Baldwin, fostul premier britanic și regretatul șef al partidului conservator, bărbatul curajos de stat care a dat dovadă de multă tărie de caracter în momente critice pentru țara sa, când a spus: „Ceeace urmăresc onorabilii lorzi prin intrigile lor este puterea. Însă puterea fără răspundere a fost în toate timpurile o prerogativă rezervată exclusiv curtezanelor.“

Pentru emigrația noastră, cuvintele de mai sus au o valoare de mare actualitate, deoarece, după eliberare, țara nu mai poate ajunge moșia cuiva. Datoria noastră, a celor din exil, întrece mult pe cea a generației dela 1848, menirea principală fiind a ne pregăti pentru a deveni unul din elementele cele mai dinamice, ca țara noastră să poată lua parte activă la zămislirea unui nou echilibru, în stare să ne scoată din impasul tragic actual. Căci, națiunea care nu se integrează activ și n'aduce un aport pozitiv la procesul general de formare a unei sinteze epocale, potrivită noilor condiții de viață, se exclude singură din istorie.

C. S.

Monarhie ereditară

A fost vreodată regimul monarhic din România ereditar în linie bărbătească, primogenită, așa cum este mai în toate țările monarhice?

Putem afirma fără grija de a fi desminții că în realitate neamul românesc nu a avut **nicio dată** în cursul Istoriei decât cel mult un regim monarhic electiv.

Nu putem să facem aici un studiu istoric, așa încât amintim numai diversele moduri de acceșiune la tron care au existat la noi.

Este indiscutabil faptul că voievozii țărilor românești libere erau aleși de boieri dintre toți bărbății „de os domnesc“ aflați în viață în ceasul când tronul era vacant. Noțiunea de „os domnesc“, adică de descendent al unui domn precedent, era atât de largă încât cuprindea și pe numeroșii „copii“, adică descendenți din afara căsătoriei. Dacă ținem seama de arbitrarul cu care se putea atribui cuiva această calitate de către boierii interesați sau pe care și-o puteau atribui

pretendenții însăși, „domnișorii“, ca și de faptul că mai toate familiile mari boierești erau înscrise cu familiile domnitoare, ajungem la constatarea că putea fi ales domn aproape orice boier, adică orice membru al clasei politice a vremii. Când ascendența domnească nu era reală, ea se putea fabrica.

E drept că de multe ori alegerea Domnului venea „post factum“, adică după ce el își impusese prin arme domnia.

Mai important e încă poate faptul că domnul putea fi depus printr-o hotărâre a aceleași clase boierești. E adevărat că faptul acesta se realiza prin răsvrățiri și era legat de primejdii. Dar tot atât de adevărat este că numărul voievozilor morți de bătrânețe în scaunul domniei este foarte redus.

Începând din secolul al 17-lea și urmând în tot cursul epocii fanariote nici nu se poate vorbi de regim monarhic ereditar în țările românești.

Domnii munteni și moldoveni din această epocă devin de fapt tot mai mult simpli guvernatori numiți de Turci, cari îi numiau, îi schimbau dintr'o țară într'alta, îi mazileau sau îi decapitau după bunul lor plac. E drept că în epoca fanariotă ei se recrutau de obicei din sânul acelorăși patru-cinci familii grecești sau grecizate, ceea ce făcea ca uneori să vină și fiul pe tronul pe care îl ocupase mai de mult tatăl, dar nu în baza vreunui drept de succesiune, ci cu titlu personal, datorită intrigilor și calităților lui proprii. S'ar putea spune cel mult că ne aflăm tot într'un regim de monarhie electivă, cu deosebirea că electorii nu mai erau boierii ci... sultanii dela Constantinopol.

După 1821, domnii încep să recapete treptat unele din atributele unui adevărat monarh, dar alegerea lor rămâne tot pe timp limitat și nu atrage dreptul la succesiune nici măcar sub forma tradițională de „os domnesc”. Alegerea fiecăruia dintre ei era determinată de jocul complex al politicii europene și în special de influențele rusești și austriace la Constantinopol.

Abia Cuza Vodă este într'adevăr ales numai de poporul român, printr'o instituție cu caracter de parlament, rezultată fiind ea însăși din alegeri: divanurile ad-hoc.

* * *

Din dorința de a face să înceteze nesiguranța în ce privește succesiunea la tron și să dispară luptele pentru domnie legate de ea, România și-a dorit acum o sută de ani o dinastie străină, cu caracter strict ereditar. În acest scop a făcut apel la Carol de Hohenzollern.

Din nefericire însă, nici pe calea aceasta neamul românesc n'a avut norocul să scape de frământările datorite succesiunii la tron. Nici unul din cei patru regi (în cinci domnii) ai dinastiei de Hohenzollern nu a venit la domnie exclusiv pe baza dreptului de succesiune, ci prin plebiscit, printr'un vot al parlamentului sau prin evenimente revoluționare:

— Carol I a fost „ales” pe calea unui plebiscit. De fapt el fusese ales de un grup de politicieni, plebiscitul fiind numai o formă, alegătorii necunoscându-și pe nici o cale candidatul. A fost o pură întâmplare norocoasă faptul că Regele Carol I s'a nimerit să fie un om cu calități reale.

— Ferdinand I nu a fost fiul lui Carol I și nici măcar fiul mai mare al fratelui acestuia, ci unul dintre nepoții lui de frate, ales ca moștenitor al tronului de Carol I și confirmat printr'un vot al parlamentului.

— Lui Ferdinand I nu i-a urmat pe tron fiul său întâi născut, Carol, ci fiul acestuia, Mihai I, care a fost numit moștenitor al tronului cu excluderea lui Carol dela succesiune, prin legile din 4 Ianuarie 1926.

— Lui Mihai I, în prima domnie, i-a succedat tatăl său, Carol II, inversând ordinea naturală de succesiune printr'o lovitură de stat și pe baza voturilor parlamentului din 8 Iunie 1930.

— În a doua domnie a sa, Mihai nu s'a urcat pe tron ca succesor legal al tronului, la moartea tatălui său, ci ca urmare a evenimentelor cu caracter revoluționar care au dus la îndepărtarea lui Carol II de pe tron.

* * *

Astăzi dinastia română se găsește fără niciun succesor la șefia casei de România în cazul morții Regelui Mihai.

Regele Mihai însuși nu are descendenți bărbăți.

Principele Nicolae a renunțat la drepturile sale de membru al familiei regale în urma căsătoriei sale cu doamna Ioana Dumitrescu.

Linia feminină fiind exclusă și de tradiția românească și de toate constituțiile succesive, nu pot fi succesori nici fiii Reginei Mărioara a Jugoslaviei, — Regele Petru și principele Paul — nici fiii Domniței Ileana — Arhiducii Stefan și Dominic.

Ar fi din nou nevoie ca prin alegere dintre toți cei de mai sus și dintre ceilalți membri ai familiei de Hohenzollern-Sigmaringen să se determine un succesor al Regelui Mihai la șefia casei de România și deci un eventual pretendent la titlul de principe moștenitor al României sau de viitor rege.

Afară de aceste dramatice situații de fapt, nu trebuie uitat că prin căsătoriile lui Carol II cu Zizi Lambrino și Magda Lupescu, a principelui Nicolae cu doamna Ioana Dumitrescu și a domniței Ileana cu doctorul Isărescu se riscă să se introducă sub altă formă luptele pentru stăpânirea familiei regale, a luptelor pentru domnie de care au nădăjduit că scapă cei care l-au ales Domn pe Carol I în 1866.

* * *

Din această scurtă privire istorică asupra situației de drept și de fapt a succesiunii la tron a voievozilor, domnilor și regilor din trecutul României, constatăm că dacă niciodată până la 1948 România n'a fost republică, ea nu s'a bucurat nici de regimul stabil al unei succesiuni monarhice funcționând automat. România a avut de fapt totdeauna — fără excepție — un regim monarhic electiv, cu toate nenorocirile legate de acest sistem.

Speranțele puse în dinastia străină de generația dela 1848 nu s'au îndeplinit nici la acest capitol al stabilității dinastice și a dispariției luptelor pentru succesiune.

Noi greutăți se vor ivi în cazul când, după eliberare, dorința țării ar fi să vadă reîntorcându-se pe tron dinastia care, prin Regele Mihai, a renunțat la toate drepturile ei.

Din nou va trebui să se pună greaua problemă a alegerii viitorului rege și a succesorului lui eventual, aflându-ne încă odată de fapt într'un regim monarhic electiv, care a adus atâtea suferinți neamului românesc, dela Dragoș Vodă și până la Mihai I.

REVISTA PRESEI

Reaua credință a »Credinței«

Disputa dintre cei doi episcopi români din Statele Unite, Episcopul Valerian și Episcopul Andrei, în privința legitimității fiecăruia dintre ei de a fi socotit capul Bisericii ortodoxe române din America, s'a îndepărtat din ce în ce mai mult de argumentația dela început, degenerând într-un conflict în care chestiunea nu mai este cine dintre ei e canonic sau nu, ci cine e contra sau pentru regimul comunist din România.

Contestarea succesiunii apostolice Episcopului Valerian a trecut pe planul doi, iar adversarii lui au început să atace cu înverșunare și fără scrupule activitatea politică trecută a lui Viorel Trifa. Ziarul *Credința* al Episcopului Moldovanu nu s'a dat înapoi să pună în sarcina fostului legionar Viorel Trifa abuzuri și crime imaginare. Mai mult, a dat ospitalitate în coloanele sale colaborării ocazionale a unui evreu care, cu vădită ignoranță și totală rea credință, l-a declarat pe Viorel Trifa autorul asasinării a câtorva sute de evrei în cursul rebeliunii înscenate de mareșalul Antonescu în Ianuarie 1941.

La sfârșitul anului trecut, Episcopul Moldovanu a luat inițiativa menită să spulbere ultimele iluzii asupra neutralității sale politice. În niște prospecte luxos prezentate a anunțat organizarea unor călătorii în R.P.R., aranjate ca demonstrații de simpatie pentru regimul comunist din București.

Tendința aceasta de aliniere la propaganda reperistă reiese limpede și din ultimul număr al ziarului *Credința*, din Ianuarie/Februarie. Episcopul Andrei și colaboratorii săi nu par preocupați în primul rând de restabilirea păcii religioase în sânul comunității ortodoxe române din America, ci de subordonarea Bi-

sericii române din Statele Unite „Bisericii Mame“ din R.P.R., dirijată de Moscova prin uneltele sale Iustinian Marina și proaspătul Episcop al Ardealului Moiescu, un personaj misterios despre care presa reperistă s'a ferit ca de foc să dea amănunte biografice mai edificatoare. Episcopul Valerian e înfierat în schimb pentru nemaipomenita cutezanță de a fi afirmat în mai multe rânduri în ziarul „Solia“ că „regimul comunist din țară denaturează Istoria Românilor.“

Dar cât de departe merge reaua credință a „Credinței“ se vede din prezentarea tendențioasă a unui interview luat Dlui John Tincu, care a vizitat de curând România.

Di John Tincu e un industriaș de origină română, din Chicago. Poziția sa socială îl face imun oricărei simpatii pentru comunism. Totuși, ca om de afaceri, Di John Tincu nu-și face prea multe gânduri asupra originii banilor pe care îi câștigă. Din 1948 a încercat mereu să meargă în România să-și viziteze frațele, dar să obțină și imputernicirea guvernului reperist de a-l reprezenta în operațiile de import și export de mașini din Statele Unite.

Permisiunea mult dorită de intrare în R.P.R. a primit-o în luna Ianuarie a.c. Timp de zece zile a vizitat orașele București, Sibiu și Sebeș, a fost primit quasi-oficial de autoritățile reperiste, a vizitat ziarul „Scânteia“ și mai multe întreprinderi industriale.

În interview-ul acordat ziarului „Credința“ și-a exprimat satisfacția că a putut călătorii în România nesupravegheat și necontrolat și că s'a întreținut liber cu cine a voit. Ca industriaș, l-a impresionat faptul că în România au apărut, în cei

43 de ani de când a părăsit țara, fabrici de autocamioane, locomotive Diesel, tractoare ș.a. Întrebat, dacă poporul român e în general mulțumit cu situația de astăzi, a răspuns: „Ca în orice țară, acei care au profitat din reformele agrare-economice și din schimbările politice sunt mulțumiți, iar aceia care n'au profitat sunt nemulțumiți; așa-i firea omenească.“ Această concluzie filosofică a întregit-o totuși cu constatarea străvezie: „Aceia care n'au avut nimic, astăzi au ceva mai mult și aceia cari au avut mult au cu mult mai puțin.“ Dar, ziarul „Credința“ n'a încercat să lămurească sensul adevărat al acestei mărturisiri. A insistat însă asupra pretenției hotărâri a Dlui Tincu să se facă lantre și punte ca să convingă presa americană să nu mai răspândească neadevăruri asupra stărilor de astăzi din România.

În același număr al ziarului „Credința“ apare însă, în engleză, un alt interview al Dlui John Tincu, acordat ziarului „The Chicago Sunday Tribune“, care e prima încercare a entuziaștului vizitator în R.P.R. să lămurească obiectiv străinătatea asupra situației din țară. Di Tincu și-a exprimat și în acest interview satisfacția de a nu i se fi controlat bagajele și de a nu fi fost urmărit de agenții securității. Cât sunt de fericiți Românii sub regimul comunist rezultă însă neîndoios din câteva incidente pe care le-a relatat.

Astfel, începând cu frațele dumnealui Nicolae, muncitor din Sebeș, ne spune că din cele trei camere ale căsuței sale nu mai are dreptul de a locui cu familia decât într-o cameră, celelalte fiind închiriate pe nimic la oameni băgați cu sila în locuință.

În Sebeș, la hotel și la biserică, oamenii au făcut coadă pentru a fi prezentați Dlui Tincu. Nu atât fratelui cunoscutului lor Nicolae Tincu, cât cetățeanului american Tincu, venit dintr-o țară dela care așteaptă toți mântuirea.

Di Tincu s'a întreținut cu co-

(Continuare în pag. 16)

MĂRTURII STREINE

Problema Transilvaniei

În numărul din Noembrie 1955 al revistei „Der Europäische Osten” din München — „mensural pentru dreptul de autodeterminare și libertate al popoarelor” — a apărut un articol asupra „chestiunii Transilvaniei”, semnat de publicistul ungar Dr. Laszlo von Taubinger. Problema a fost tratată, bine înțeles, pe linia propagandei revizioniste maghiare, folosind șabloanele vechilor argumente și introducând noua variantă lansată de anumite cercuri pro-habsburgice din exil, aceea a existenței unei Transilvanii autonome, ca punte de legătură între restul României și Ungaria.

Răspunsul la această prezentare subiectivă a problemei Ardealului cititorilor germani l-a dat, în numărul din Martie a.c. al aceleași reviste, Dl Herwart Scheiner în articolul „Siebenbürgen und die magyarische Politik”.

Dl Scheiner respinge dela început afirmația publicistului maghiar că „chestiunea Transilvaniei” ar data abia dela 1919 încoace: „Chestiunea Transilvaniei turbură raporturile româno-maghiare nu abia dela 1919, de când acest teritoriu aparține României; ea a apăsât mai de mult asupra spațiului carpatic sud-estic și e absolut numai vina Ungurilor că n'a fost rezolvată just încă înainte de primul război mondial... Naționalismul dunărean a triumfat cu decenii înainte de Saint Germain și Trianon, firește, în sensul dorit de Unguri. Ca martor principal, pe lângă mulți alții, poate fi citat sasul transilvănean Stephan Ludwig Roth care în 1848, ca victimă a acestuia, a căzut eroic în fața unui pluton de execuție maghiar. Unid vagy halál! (Uniune sau moarte!) era lozincă maghiară în 1867 când s'a pus chestiunea absorbirii complete a Transilvaniei și, cu aceasta, ma-

ghiarezarea sa în cadrul unei uniuni statale ungare.”

Sovinismul n'a înăsprit după 1919 raporturile dintre națiunea majoritară și minorități numai în statele successorale. Autorul citează mărturia unui fruntaș german din Ungaria, Dr. Gustav Gratz, care, comentând o serie de articole din diverse ziare maghiare, scria în 1935 în organul organizației ce o conducea: „Din

Elemente de legătură între Ungaria și România?

Cu acest subtitlu, autorul trece la denunțarea unei răspândite teorii a cercurilor ungurești din exil, care conced Transilvaniei, după eliberarea Europei Orientale, statutul generos al unui teritoriu autonom între Ungaria și România. „După ce Ungurii și-au dat seama că cererea de retrocedare — având în vedere situația etnografică în teritoriul contestat — nu mai are astăzi șanse de realizare, sunt acum în favoarea autonomiei sale complete, adică pentru un stat independent transilvănean, care să facă parte, împreună cu țările dunărene vestice și România vechi, dintr-o federație dunăreană, bazată pe egalitatea de drepturi a popoarelor constitutive”. Dl Scheiner se întreabă, pe drept, de ce această „egalitate de drepturi” n'ar putea fi realizată în cadrul României? Renunțarea la idea de stat național în favoarea unei federații dunărene nu presupune schimbări teritoriale, ci o transformare interioară corespunzătoare a oamenilor. „Fără acest act conștient de adaptare sufletească, Românii, care dețin 62% din populația sa, ar continua să susțină idea de stat național și într-o Transilvanie devenită forțat independentă.”

Reproșul făcut de publicistul maghiar emigrației românești că nu acceptă să trateze cu emigranții unguri asupra proiectului

articolele voastre vorbește o stare de spirit care nu se poate găsi nici măcar în acele publicații cehe sau românești care înădresc viața Ungurilor din Ungaria superioară și Transilvania.”

„Desigur, a fost greșită și politica românească de după 1919”, scrie Dl Scheiner. „Această părere e astăzi generală. Ca argument în gura Ungurilor sună însă iritant. Ei au avut în cei 47 de ani între 1867 și 1914 mai mult timp la dispoziție să rezolve problema în spirit european decât tânărl stat România Mare, în perioada mai scurtă și mai agitată dela 1919 până la arbitrajul dela Viena, care a adus o soluție funestă.”

unei Transilvanii independente, autorul îi opune întrebarea: „Care Ungur s'ar angaja într-o astfel de discuție cu Românii, dacă Transilvania ar aparține astăzi Ungariei și populația sa ar fi numai 51% maghiară? Nicăci unul! Sau, dacă totuși ar face-o unul, ar fi înfierat ca trădător.”

Cu o egală hohtărire și competență denunță Dl Scheiner încercarea lui Laszlo von Taubinger de a-și susține teza cu argumente istorice îndoielnice, vădit falsificate sau perimate. În ce privește contestarea de către istoricii unguri a întâietății elementului românesc în Transilvania, autorul nu amintește teoriile contrarii ale altor istorici — ceea ce ar fi fost și dificil în cadrul unui articol de revistă — ci pune accentul pe stările de fapt actuale din Transilvania. „Dacă Valahii din Transilvania sunt pomeniți în documente abia în secolul al 13-lea, ce o chestiune de controversă științifică de importanță secundară căreia specialiștii români i-au dat alt răspuns. De necontestat sunt prezența și forța lor numerică dominantă, care nu se explică numai din cauza granițelor deschise ale Ungariei de odinioară, ci înainte de toate prin vitalitatea și fecunditatea mamei lor. Această fecunditate și o rară cumpătare constituie

cheia pentru înțelegerea soluționării problemei transilvănene, așa cum a fost impusă de viața însăși în 1918. De unde și când au venit? Firește, asupra acestui lucru trebuie să se scrie și să se discute realist. În primul rând e de remarcat însă că ei își iubesc pământul și că — odată ajunși aici — s'au înfipt în el, muncindu-l și cucerindu-l întâi ca iobagi, apoi în dijmă, mai târziu ca arendași și la urmă ca stăpâni.“

DI Scheiner își încheie articolul cu câteva observații critice asupra „pretinselor drepturi culturale ale Ungariei în Transilvania, cum sunt invocate, cu mai mult temei, și de diferiți sași transilvăneni. Acestea sunt, cel puțin dela 1945, depășite și insistența asupra lor e cu atât mai anacronică cu cât se prelungește mai mult sovietizarea și rusificarea Europei sud-estice și, astfel, anihilarea sistematică a valorilor culturale specifice popoarelor așezate în acest spațiu. Problema aceasta e atât de gravă, că ar trebui să impună considerarea de măsuri de apărare și planuri de viitor comune și să interzică visul unui stat transilvănean în era marilor spații economice și politice.“

Românii din exil, crede DI Scheiner, ar fi dispuși să stea

de vorbă cu Ungurii. Dar „chestiunea transilvăneană e soluționată teritorial pentru ei toți și nu mai pierd niciun cuvânt de prisos asupra ei. Atât timp cât Ungurii condiționează conversațiile plănuite și pacea viitoare în spațiul dunărean de acceptarea de către România a revizuirii acestei chestiuni, toate asigurările lor solemne în privința unei atitudini și îndatoriri europene sună neverosimil... Ceea ce e sigur, e că o Transilvanie autonomă ar deveni atât pentru Români cât și pentru Unguri o terra irredenta și ar transforma în infern viața întregii populații.“

DI Scheiner a publicat articolul său pro-Transilvania românească într-o revistă germană ce tratează cu multă autoritate chestiunile est-europene. A făcut-o ca cetățean german pentru lămurirea cititorilor germani. În afară de competență și obiectivitate, DI Scheiner a pus în articolul său și mult suflet: suflul unui sas transilvănean care se simte deopotrivă de puternic atașat de conaționalii lui și de Români. Această impresie e întărită și de cele câteva rânduri introductive din partea redacției, în care se încearcă atenuarea efectului pledoariei autorului în favoarea drepturilor imprescriptibile ale Românilor asupra Transilvaniei.

Pop servind doar ca obiecte de expoziție peentru propaganda acțiunii de repatriere.

Ceeace e paradoxal în acest tratament din partea Sovietelor e că România e ținută ca mai anti-comunistă dintre toate statele din orbita sovietică și că și astăzi, deși calitatea de membru de partid e în majoritatea cazurilor rezultatul unei presiuni, numai 3,4% din populație e înscrisă în partidul comunist. Rezistența pasivă anticomunistă e dusă de cei opt milioane de țărani și de micii meseriași. Dar, precizează autorul, partidul nu se bucură de simpatii apreciabile nici în rândurile muncitorilor industriali. Aceștia sunt opuși regimului din cauza convingerilor lor naționaliste și religioase. Nu lipsite de importanță sunt și condițiile materiale nesatisfăcătoare în care trebuie să presteze normele ridicate în întreprinderi. În special, problema cazării e serioasă, fiindcă numărul salariaților din industrie a crescut în câțiva ani dela 1,25 mil. la 2,7 mil., în timp ce nu s'au clădit decât foarte puține locuințe.

Nemulțumirea generală din România și nevoile dezvoltării economiei au silit guvernul comunist în timpul din urmă să recurgă la un fel de „politică de coexistență internă. Cine a supraviețuit până în 1945 poate conta, ca specialist, să fie reintegrat în viața statului.“

Renunțarea de către Soviete la participarea în diverse ramuri economice din R. P. R., păstrând monopolul numai în industria extractivă a minereurilor de uran, ca și retrocedarea unei mici fașii de teritoriu în nord-estul României sunt gesturi pe care autorul le interpretează ca fiind dictate de dorința Moscovei de a câștiga prietenia poporului român. „Cu timpul, Cremlinul vrea ca România să-i fie nu numai o poziție strategică cheie, ci — după reeducarea necesară — un partener adevărat.“

Această deducție optimistă, autorul și-o întemeiază și pe faptul că dela 1 Septembrie, anul trecut, s'a permis pe neașteptate

(Continuare în pag. 13)

Sovietizarea României

Intr-o corespondență din București, ziarul german „Münchener Merkur“ din 3/4 Martie a.c. enumără câteva din măsurile cu care Rușii urmăresc să pună la unison România și s'o integreze, practic, Uniunii Sovietelor.

Dintre țările satelite, României i se aplică un regim special care face să iasă în evidență crasa diferență de tratament a poporului român în comparație cu cel rezervat Ungurilor, Cehilor sau Polonezilor. „Au existat mereu în Cremlin personalități din partid care au fost gata după 1945 să accepte transformarea Ungariei și Cehoslovaciei, pentru o perioadă de tranziție, în state-tampon între Est și Vest.

Pentru România, posesorul Gurilor Dunării, n'a existat nicio dată în combinațiile politicii sovietice o soluție intermediară. România a aparținut din 1945 încoace neîntrerupt domeniului interior al politicii imperiale a Cremlinului. O dovadă pentru aceasta e și faptul că al doilea plan cincinal românesc și-a înșușit cotele de creștere a producției industriale prevăzute în al șaselea cincinal sovietic.“

Procesul de integrare a României în Uniunea Sovietelor își urmează implacabil cursul său. Autorul nu-și face iluzii în această privință. Reactualizarea câtorva foști politicieni burghezi e o farsă, Tătărescu și Ionel

EXILUL VECINILOR

Tito -

garant al menținerii Jugoslaviei

În zilele tulburi când populația argentiniană trăia sub amenințarea represaliilor sângeroase ale celor două facțiuni în luptă pentru conducerea statului, se răspândise prin presa opoziției zvonul că în slujba regimului peronist s'ar afla o organizație teroristă de refugiați iugoslavi. Această organizație, formată din indivizi cu experiență revoluționară, ar fi fost dotată de regimul Peron cu arme moderne și instruită pentru a interveni activ în reprimarea oricărei insurecții interne. Aceste acuzații vizau organizația croată „Ustașa”, al cărei conducător, Ante Pavelici, s'a stabilit în Argentina încă din 1947.

Atacul îndreptat împotriva Mișcării de Eliberare croate a fost lansat de presa de stânga argentiniană la instigațiile unei asociații sârbești, „Clubul Jugoslav”. Si în cazul vecinilor noștri, ca și în emigrația românească, s'au găsit oameni cari să servească străinilor informații defăimătoare fanteziste contra propriilor compatrioți. În emigrația jugoslavă, acest spectacol nedemn e agravat mai ales de contradicțiile naționale dintre diverse grupuri, mult mai înverșunate decât rivalitățile partizane.

Agitația presei argentinene a fost prilej pentru Tito să ceară din nou extradarea conducătorului croat, pentru a fi judecat ca criminal de război. Noul guvern argentinian a primit din partea legației jugoslave din Buenos Aires memorii și documente care urmăreau să dovedească că o livrare a lui Ante Pavelici călăilor lui Tito n'ar contraveni deloc dreptului internațional de azil al refugiaților. Câtva timp s'a crezut că guvernul argentinian va da curs acestei cereri. Au intervenit însă toate organizații

ile croate din străinătate, care au arătat că pretinsa colaborare a grupului condus de Pavelici cu regimul Peron e o invenție a adversarilor lui sârbi din Argentina și că cererea de extradare a regimului comunist din Belgrad e o încercare de a pune mâna pe un redevabil luptător naționalist și campion al mișcării pentru independența Croației.

Unele publicații străine au scris însă că protestele unanime ale organizațiilor croate au contribuit mai puțin la încetarea campaniei împotriva lui Ante Pavelici și la respingerea cererii titoiste de extradare decât relațiile strânse pe care șeful Ustașilor le-ar avea cu francmasoneria internațională. Pentru același motiv ar fi fost refuzată în 1947 extradarea din Statele Unite a unui alt fruntaș al organizației „Ustașa”, fostul ministru Artukovici, stabilit imediat după terminarea războiului în San Pedro, un puternic centru croat din California.

În ce măsură legăturile cu francmasoneria sunt pentru Ante Pavelici un sprijin al acțiunilor sale, e discutabil. E de presupus mai curând că de un sprijin real (care în mod normal ar exclude pe primul) se bucură din partea Bisericii Catolice. Dacă soarta conducătorului croat n'a fost în 1945 aceeași ca a lui Szalasy sau altor fruntași „fasciști”, se datorește numai protecției oferite de cercurile Vaticanului.

Dar în favoarea Mișcării de Eliberare croate contribuie mai ales faptul că puterile vestice sunt mai bine informate acum asupra aspirațiilor naționale legitime ale Croaților cari vor să-și reconstituie vechiul lor stat. Pentru lămurirea opiniei publice din lumea liberă asupra situației din vechea Jugoslavie și

cea de astăzi joacă un rol important puternica emigrație croato-slovenă din Statele Unite. În America de Nord trăiesc 350.000 de Croați și 300.000 de Sloveni, dintre cari mulți au ajuns în poziții conducătoare în economie.

După cum e și firesc, există și în emigrația croată mai multe curente. Cea mai mare parte a emigrației noi e grupată în jurul lui Ante Pavelici și nu admite nici un compromis în ce privește independența Croației. Mulți din emigranții croați mai în vârstă sprijină programul conducătorului partidului țărănesc, Macek, care înclină pentru o soluționare europeană a problemei croate. Un număr de intelectuali urmează pe doctorul Jelici, conducătorul unui grup având ca ideal o Croație cu o structură socială puternic impregnată de principiile creștine. Peste deosebiriile lor programatice, toate aceste grupe luptă pentru o Croație independentă, după eliberarea estului european de sub dominația comunistă.

Împotriva acestei tendințe acționează cu tenacitate organizațiile sârbești din exil. Dar și cei mai mulți dintre Sârbi au început să se impace cu gândul unei eventuale desprinderi a Croației propriu zise din Jugoslavia, fără să renunțe însă la Slavonia sau Bosnia și Herțegovina, care au făcut parte din statul condus de Ante Pavelici.

O amară decepție pentru naționaliștii sârbi a fost ținuta lamentabilă în exil a fostului rege Petru care — cred ei — ar fi putut poate să asigure unitatea emigrației jugoslave. În lipsa unui factor unificator, refugiații sârbi au adoptat atitudinea paradoxală de a recunoaște, cu un fel de satisfacție, că numai regimul Tito mai garantează continuitatea statului jugoslav; cu atât mai mult după ce a fost adâncită prăpastia dintre Croați și Sârbi, în urma atrocităților comise împotriva primilor după război și prigonirilor la care e supusă Biserica Catolică în Croația.

Această mentalitate a emigrației sârbești o ilustrează o carte apărută recent în America, „The

Truth about Jugoslavia" (Adevărul asupra Jugoslaviei) de P. Ostovici. Autorul, deși refugiat în Statele Unite, declară dela început că actuala formă de guvernământ e singura soluție pentru continuitatea Jugoslaviei și că în împrejurările de astăzi nu există nici o alternativă pentru regimul titoist. „Jugoslavia“, scrie Ostovici, „poate fi menținută deocamdată numai sub Tito. În cazul unei prăbușiri a regimului titoist, desmembrarea statului jugoslav e inevitabilă. Ura acumulată de diferitele națiuni care formează republica jugoslavă ar izbucni imediat, la cea mai mică slăbire a strânsorii de fier a dictaturii comuniste.“ Autorul crede că popoarele din Jugoslavia nu vor pu-

tea realiza o conviețuire suportabilă decât după ce vor trece una sau două generații.

Revenirea formală a Jugoslaviei lui Tito în lagărul comunist simplifică dramatic întreaga problemă. Dacă izbucnește al treilea războiu mondial și se prăbușește Uniunea Sovietică, va dispărea imediat și regimul titoist și, cu el, singura formulă pentru menținerea statului jugoslav în granițele obținute în 1918. Sunt însă semne că regimul comunist din Belgrad e amenințat și de o dispariție neașteptată a lui Tito. Unele ziare străine au anunțat că dictatorul jugoslav ar fi serios bolnav și că se precizează deja lupta pentru putere între principalii diahohi, Rankovici și Kardely.

guvernamental „Rheinischer Merkur“ din Bonn, și al doilea șef redactor al ziarului „Münchener Merkur“, fost colaborator la „Salzburger Nachrichten“, Dr. Alfons Tomicic-Dalma. Dar nu numai Germani, ci și câteva personalități franceze fac parte din consiliul director al Centrului de Documentare.

Propaganda pro-habsburgică la Radio Nacional de Espana a provocat reacțiuni diferite în presa germană. Astfel, ziarul „Münchener Merkur“ din 12 Ianuarie a.c. a anunțat emisiunile sub titlul eufemistic „Erfreuliche Radiowellen aus Madrid“ (Unde radiofonice îmbucurătoare din Madrid), în timp ce cel mai răspândit ziar din sudul Germaniei, „Süddeutsche Zeitung“, le-a caracterizat ca „Missliebige Radiowellen aus Madrid“ (Unde de radio nedorite din Madrid).

Propagandă habsburgică

Începând dela ultimele sărbători ale Crăciunului, postul Radio Nacional de Espana din Madrid transmite zilnic programe pe unde scurte în limbile cehă, croată și slovacă.

Nu e vorba de emisiuni obișnuite ce se adresează țărilor de dincolo de Cortina de Fier. Răspunzător pentru organizarea programelor e Centrul European de Documentare și Informații, o instituție sprijinită de guvernul spaniol, dar condusă de reprezentanți ai emigrației est-europene, partizani ai restaurării monarhiei habsburgice. În fruntea acestui Institut se află însuși prințul rățăcitor Otto von Habsburg.

Scopul mărturisit al emisiunilor — cum rezultă din introducerea mereu repetată — e să „propovăduiască credința într'un Dumnezeu atotputernic“ și să „sprijine lupta pentru libertatea poporului ceh și pentru crearea unei noi ordini naționale și statale“ în Bazinul Dunărean, „care să contribuie la o conviețuire fericită a poporului ceh cu vecinii săi și cu concetățenii germani expulzați.“ Dar, chiar dela început, emisiunile s'au adresat „țărilor Coroanei Boemiei“ și „țărilor Coroanei Ungariei“.

În strânse raporturi de colaborare cu Centrul de Documen-

tare și Informații din Madrid stau alte două instituții anexe ale acțiunii de restaurare a Monarhiei Dualiste: „Die Abendlaendische Akademie“ din Muenchen și „Das Forschungsinstitut für Fragen des Donauraumes“ din Salzburg. Nu e fără interes de semnalat că atunci când s'a ținut ședința de constituire a Institutului de Cercetări din Salzburg n'a fost invitat nici un reprezentant român, deși toate celelalte emigrații din Bazinul Dunărean au trimis, în urma invitației făcute, câte un observator. Contra acestei omisiuni intenționate au protestat reprezentanții sas și — ceea ce e mai semnificativ — reprezentanții unguri.

În jurul arhiducelui Otto de Habsburg sunt reunite în Centrul de Documentare și câteva personalități din Germania, cunoscute pentru zelul cu care pledează în favoarea regroupării țărilor din Europa Centrală într-o monarhie habsburgică. Printre acestea e de remarcat prezența președintelui instituției menționate deja, „Die Abendlaendische Akademie“, Prof. Dr. Friedrich August Freiherr von der Heydte, profesor de drept constituțional la Universitatea din Würzburg, Dr. P. W. Wen-

Dar un ecou cu totul nefavorabil au avut aceste emisiuni în masa celor trei milioane de Germani sudeți expulzați din Cehoslovacia. Nemulțumirea a fost generală mai ales când au aflat că programul în limba cehă dela Radio Madrid e finanțat cu banii organizației lor — un fond constituit în urma unui apel făcut de purtătorul de cavănt al Landsmannschaft-ului, Dr. Lodgman von Auen. În acest apel se subliniază că emisiunile dela Radio Madrid „aduc la cunoștință poporului ceh un program menit să contribuie la depășirea bolșevismului pe calea unei înțelegeri între popoare“, înțelegere care nu poate fi realizată decât în cadrul unei federații dunărene.

Deoarece sunt cunoscute strânsele legături dintre Otto von Habsburg și Lodgman von Auen, federația dunăreană preconizată nu poate fi altceva decât o monarhie dualistă reformată, renviată sub conducerea arhiducelui Otto. Astfel de agitații fiind socotite însă nerealistă și apte să dăuneze cauzei Germanilor sudeți, consiliul de politică externă al Landsmannschaft-ului a decis să facă o anchetă asupra activității pro-habsburgice a președintelui Lodgman von Auen.

DIN LUMEA EXILULUI

ROMÂNII DIN BRAZILIA

Ni s'a trimis din Brazilia Anuarul Bisericii Ortodoxe 1954-1955, în care sunt înregistrate etapele înjghebării comunității religioase a Românilor din Brazilia, ceremonia sfințirii Preotului Anchidim Ușeriu și activitatea noului preot în cele două centre românești din Sao Paulo și Rio de Janeiro.

Anuarul e introdus de un „Scurt istoric asupra emigrației românești în Brazilia”, în realitate o documentată prezentare a manifestărilor românești și a activității compatrioților noștri din Brazilia.

Numai citind acest „scurt istoric” își poate da cineva seama de cât entuziasm și câtă rodnicie sunt în stare Românii, atunci când uniți, dincolo de orice deosebiri de vederi politice sau inerente divergențe personale, își propun să reprezinte cu demnitate neamul lor pe pământ străin. Ceeace au făcut Românii din Brazilia pentru cauza românească, n'au făcut nici a zecea parte domniilor din Comitetul Național, cu tot fondul elvețian și nescatele subsidii americane.

Pe lângă Biserica, Românii din Brazilia sunt reușiți în două asociații: „Casa Română” din Rio de Janeiro și „Societatea Culturală Română” din Sao Paulo. Prima asociație a luat naștere la propunerea Dreii Aurica Coconescu, care a pus la dispoziție casa domniei sale; în 1953, în urma unei adunări convocată de dna Lucie Fernandes, și-a schimbat numele din „Casa Românească” în „Casa Română”. Dna Fernandes, româncă moldoveancă, e soția ministrului de externe brazilian. Neobosi ei sale activități și a fiului domniei sale, dl colonel Ressel, se datorește în mare măsură influențarea favorabilă a opiniei publice braziliene pentru înțelegerea problemelor românești. Președinți ai asociației din Rio au fost, pe

rând, dra Aurica Coconescu, dl colonel Ressel și dl Atanasiu; vice-președinți: dnii Mihăiescu, M. Buescu și Raoul Commene. Asociația din Sao Paulo a luat ființă din străduința dnilor Augustin Hila și Nic. Iancu-Pălțișanu, încurajați de Păr. Balint.

Dintre compatrioții care s'au distins prin activitățile lor în Brazilia dăm numai câteva nume, fără să însemne că cei menționați au făcut mai puțin pentru promovarea prestigiului numelui de Român.

Astfel, pe teren artistic, semnalăm concertele date în Sao Paulo de tenorul Mazilu, soprana Xenia Podoleanu, soprana Nicolau, maestrul Vlădescu, cântecele populare interpretate de folcloristul ardelean Puțu Cucu, concertele de pian ale dnei Maricica Migdal, declamările societății Teatrului Național din București, Mariana Popescu ș.a. Un deosebit succes muzical în Brazilia a cunoscut dirijorul Jean Constantinescu.

În artele plastice s'a impus atenției publicului brazilian pictorul Gh. Năsturel, fost profesor la Academia de Arte Frumoase din București, sculptora dra Tomescu, pictorul Gh. Deacă, pictorul și miniaturistul Popescu-Dorohoi, pictorul Bălan, pictorul amator Nic. Iancu-Pălțișanu ș.a., arhitecții Elefteriade și Nicolae Moga.

În jurnalistică s'a relevat condeiul viguros al poetului Stefan Baciu. Pagini din istoria și viața culturală românească, precum și din actualitatea tragică a poporului român, apar deseori în coloanele marilor cotidiane din Brazilia. Preciabilă e și activitatea propagandistică în ziare și reviste a Dreii Alexandra Floropan, autoarea broșurilor „Ambiente e alma do Povo Rumeno” și „Alem do Grande Mar”; la fel, aceia desfășurată de dl Faust Brădescu care a colaborat, cu

reportaje din Brazilia, și în presa belgiană.

În creațiile literare, sunt cunoscute numele poetului Stefan Baciu, profesorului I. Dimitriu, poetului I. Tolescu, poetei Iulia Carâp ș.a.

La posturile de radio braziliene, Dna Inge Dimitriu, cântăreață de operă, a executat programe de muzică grea; dna Ilca Brazil, interpretează de muzică de cameră la Radio Vega, apare des la serbările românești; deasemenea sunt de remarcat conferințele ținute la radio de dna Sanda Ressel și dna Eugenia Ușeriu.

În activitatea științifică ne face cînte profesorul Alexandru Bodea dela Scoala Politehnică. S'au mai remarcat, în sectoarele respective, inginerul agronom Popa, ing. Darie și ing. Florantin Marinescu.

Presa românească din exil e reprezentată în Brazilia de revistele „Dacia”, „Exil”, redactată de cercul „Andrei Mureșanu”, „Căminul” din Sao Paulo și „Înșir'te Mărgărite” de sub îngrijirea profesorului Dimitriu.

Acestea sunt numai câteva din activitățile multilaterale ale Românilor stabiliți în Brazilia; însă numai acestea ajung pentru a putea caracteriza activitatea compatrioților din Brazilia ca una din cele mai rodnice și mai armonioase din exil.

„CERCUL UNIREA ROMANA” DIN ARGENTINA

În ziua de 1 Aprilie 1956, „Cercul Unirea Română” din Argentina a sărbătorit 25 de ani dela întemeiere. Tot în această zi au fost decorați cu câte o medalie de argint șapte membri fondatori. Inițiativa sărbătoririi a luat-o Dl Ion Druță, unul din membrii fondatori ai Asociației.

În sediul Cercului din Buenos Aires, la invitațiile trimise, au venit români din toate straturile sociale: muncitori, meseriași, intelectuali. N'a mai fost vorba de apartenența politică, ci de o manifestare de înfrățire românească, sărbătorită cu respectarea obiceiurilor noastre frumoase, neuitate de români, în orice colț al lumii s'ar afla.

Părintele Protoereu Ariciuc, dela biserica ortodoxă, a ținut o scurtă slujbă și a sfințit bucatele, iar Părintele Dr. Ion Dan, dela biserica greco-catolică, a sfințit medalile și drapelul Asociației.

După ce Dl Ion Druță a rezumat istoricul Societății, oaspeții s'au înfruptat cu mâncăruri găsite și servite la masă de neobositele doamne: Crâșmariu, Măraru, Druță și Mărchiș, asistate de domnișoarele: Di Napoli-Petrescu, Ungureanu și Zakis.

Veselia și bucuria, dar mai ales dragostea ce i-a unit pe Români la această sărbătorire a fost subliniată și de gestul reputatului artist-țambalagiu, Vlădescu, care a adus, pe neașteptate, instrumentul, executând bucăți românești în aplauzele întregii asistențe. Dl Câmpeanu din județul Alba a cântat doine din Ardeal.

Comitetul de conducere al „Cercului Unirea Română”, în frunte cu președintele Dr. Ungureanu și vice-președintele Morariu, au mulțumit tuturor celor ce au dat concursul la reușita serbării.

»FRENTE COMUN«

În Argentina a apărut primul număr al unui ziar de patru pagini, „Frente Comun”, redactat în limba castiliană. Ziarul conține mesajul de anul nou al ex-regelui Mihai și fotografia sa. „Frente Comun” e o publicație patronată de Comitetul Național, iar redactorii par a fi Dnii Cuzarida și Dumitriu.

COMEMORAREA UNIRII BASARABIEI

Două voci basarabene ce răsunau odinioară pe plaiurile mănoase dintre Prut și Nistru au fost auzite la 27 Martie în sala sf. mănăstiri Sf. Nicolae din Detroit. N'au mai exprimat însă veselia de altă dată, ci jalea în care se sbat astăzi Români basarabeni.

La serbarea desfășurată sub patronajul I. P. S. Sale Dr. Teofil Ionescu, Dl Valentin Frunză din Chișinău și Dl Chirilă Ciun-

tu din Soroca au arătat în în-suflețite și documentate expuneri că Basarabia e parte din trupul României și și-au exprimat credința că stăpânirea cutropitorilor nu va mai dura mult.

La reușita programului a contribuit corul mănăstirii Sf. Nicolae de sub conducerea Dlui Valentin Frunză; a recitat două poezii, una de Mateevici și alta de Govora, Dl Vasile Simian; Dna Fulvia Madincea a cântat „Bătrânii”, iar Dl Valentin Frunză cântece în dialect basarabean; venind dela Chicago, Dl Prof. Ghinescu a povestit fapte de vitejie ale armatei române în ultimul războiu; tot Dl Ghinescu împreună cu Dna Ghinescu au cântat „Cruce albă de mesteacăn” și au recitat poezii; micuțul John Zorza, în vârstă de 8 ani, a executat două cântece la acordeon.

În seara aceleași zile, la postul de radio WJLB din Detroit, Dna Betty Triff, directoarea orei românești, a făcut un frumos și documentat istoric al calendarului Basarabiei și a arătat importanța zilei de 27 Martie, ziua în care Basarabia a revenit la România după peste o sută de ani de stăpânire rusească.

MOARTEA LUI CLAUDIU ISOPESCU

Ziarele italiene au anunțat la 4 Aprilie moartea profesorului Claudiu Isopescu, titularul catedrei de limba și literatura română de pe lângă universitatea din Roma.

Profesorul Isopescu s'a născut la Cernăuți în 1894. Combatant și decorat în primul războiu mondial, în cursul căruia s'a înrolat în armata italiană și a fost unul din promotorii Legiunii române din Italia, și-a luat la întoarcerea în țară în 1919 licența la facultatea de litere din București și a funcționat patru ani consecutivi ca profesor la un liceu.

A revenit apoi în Italia unde a fost numit, la recomandarea lui Nicolae Iorga, lector de limba și literatura română la universitatea din Roma — lectorat transformat ulterior în catedră.

Aici a ținut prelegeri până la sfârșitul vieții.

Străduințelor profesorului Isopescu se datorește crearea lectoratelor de limba română de la universitățile Torino, Napoli și Florența, ca și publicarea multor traduceri din limba română.

EXCROCII DELA PANKOW

Ni s'a semnalat de către mai multe persoane că agenții repești dela Pankow le expediază „Glasul Patriei” nefrancat. Cum pe plic nu e dată adresa expeditorului, destinatarii sunt nevoiți să achite porto-ul de 30 Pf. Niciuna din aceste persoane nu dorește să primească foaia comunistă. Pe lângă indignarea de a fi alimentați cu propagandă comunistă, fără s'o fi solicitat, mai trebuie s'o și plătească. E o mică excrocherie a distribuitorilor dela Pankow, de care regimul din București ar trebui să se gândească de urgență.

SOVIETIZAREA ROMÂNIEI

(Urmare din pag. 9)

reluarea legăturilor poștale dintre România și partea din Basarabia înglobată în Republica Moldovenească. Asta, după ce mare parte din populația moldovenească a fost deportată în Siberia, iar întreaga viață culturală și națională a provinciei românești dintre Prut și Nistru a fost complet asimilată celei sovietice.

PE URMELE LUI CAROL II

(Urmare din pag. 15)

tă: „Așa pășesc cei ce fură bunurile poporului!”

Pentru Carol II și creaturile lui din Frontul Renașterii, asasinarea sutelor de legionari a fost ultima ratio a unei bande de sclerați, înnebuniți, ca să-și asigure continuarea tiraniei lor. Prăbușirea inevitabilă s'a produs totuși un an mai târziu. Nici comuniștii din R.P.R., cari au preluat metodele represive ale lui Carol II, nu vor întârzia să-i calce pe urme în prăbușirea ce le-o pregătește viitorul apropiat.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Mărirea normelor. În întreprinderile din R.P.R. se pregătește majorarea normelor existente. Pretextul invocat este că normele actuale nu sunt stabilite „științific”, ci statistic-experimental. Ce va însemna stabilirea lor pe bază științifică, rezultă dintr'un răspuns al Institutului de cercetări economice al Academiei, care recomandă normele medii progresive, stabilite nu pe baza rezultatelor obținute de majoritatea muncitorilor, ci pe baza rezultatelor obținute de muncitorii frunțași.

Se afirmă că depășirile actualelor norme sunt prea ușoare și că aceasta duce la creșterea fondului de salarii în proporție mai mare decât creșterea productivității muncii.

Progresul colectivizării. În timpul ce a urmat congresului comunist din Decembrie, constituirea de noi gospodării colective și întovărășiri agricole s'a urmat într'un ritm de 3-4 zilnic.

Au început să apară știri că în unele raioane a fost înființată în fiecare sat câte o gospodărie colectivă sau că în sate din ce în ce mai numeroase toți țărani fac parte din colective. Primele raioane sunt Hârșova și Bujoru.

Polemica cu emigratia. Cu ocazia discuției la bugetul reperist, a luat cuvântul și tovarășul Gheorghe Călinescu, care a declarat că el vorbește ca un intelectual care e mai bucuros să confirme adevăruri (adică lozincile propagandei de partid), decât să fie original prin păreri de unul singur.

În discursul său, a comunicat celorlalți deputați că „cineva” din străinătate scriind despre literatura română a afirmat că în R.P.R. s'a produs o prăbușire a operei împlinită în epocile precedente. D-sa este de părere că este un adevărat scandal ca niște publiciști necunoscuți să se silească în străinătate

să oprească această prăbușire.

La sfârșit a recunoscut că „pot fi unii Români care la neînsemnată supărare să strige: Vino regim reacționar de măia!” Dânsul crede însă că la o adică Românii, pe care îi cunoaște d-sa, ar prefera tot actualul regim. Cât o fi de adâncă această credință a tovarășului Călinescu?

Tehnică socialistă. Plângându-se de maiștrii dela Atelierele Grivița-C.F.R., mai mulți muncitori au arătat unui reporter al ziarului „România Liberă” că pentru transportul materialelor și a pieselor în interiorul sectorului de fierărie nu există decât un singur vagonet, care circulă pe linia ferată din interiorul sectorului. Când vagonetul este umplut cu materiale sau piese, toți muncitorii, cei calificați alături de cei necalificați, își părăsesc lucrul pentru a împinge vagonetul până la destinație. Cu „împinsul” vagonetului muncitorii pierd zilnic 2-3 ore.

Literatură pentru copii. În „Scânteia pionierului” s'a publicat o legendă a zebrei: zebra a fost odată o baroană care își petrecea toată ziua pe balcon bând cafea. Nu-și lepăda niciodată pijama și această până la urmă i s'a lipit de piele. Ingrozită de această întâmplare, baroana a fugit în junglă.

I. R., care semnează o mică notă în „Contemporanul”, afirmă că atenția asupra bucății de mai sus, publicată la „Colțul vesel”, i-a fost atrasă de „prășlea”, care era foarte întristat după ce citise umoristica piesă rezumată mai sus.

Grijă pentru competență. „Contemporanul” prezintă un tip de funcționar din administrația reperistă: „tovarășul nu depinde de mine”. Autorul notei afirmă că tovarășul doarme în timpul serviciului, iar când se întâmplă să fie trezit, are o reacțiune instinctivă: „poate e o confuzie,

tovarășe... Nu depinde de mine!”

Vagoane de tramvai. Cu ocazia discuției asupra bugetului, unul dintre vorbitori a relevat că uzina Electro-Putere din Timișoara a livrat în cursul anului trecut 55 vagoane de tramvai electric și că din acestea numai 12-15 sunt în stare să circule.

Birocratie. Într'un articol cu titlul foarte sugestiv „Când cerințele consumatorului sunt ignorate...”, „Scânteia” arată că numai anexele la un contract economic între baza de textile București și Organizația Comercială Locală însumează 21 file pentru grupa „confecții”. Fiecare filă este completată pe câte șase coloane.

Economii. Tot „Scânteia” ne declară că unii directori de întreprinderi se antielogiază pentru economiile realizate și pentru reducerile de preț de cost, dar mărfurile produse sunt de calitate atât de proastă încât nu sunt cumpărate de populație și zac în depozite.

Excursii în „străinătate.” Ca să nu se mai spună că regimul reperist nu permite cetățenilor săi să iasă în străinătate, O.N.T. „Cărpați” organizează în anul 1956 câteva excursii colective, la care poate să participe oricine vrea, dacă poate plăti costul călătoriei: 1.900 lei pentru o călătorie de 12 zile la Kiev-Moscova; 2.600 lei pentru 16 zile la Kiev-Leningrad-Moscova; 2.600 lei pentru o croazieră dealungul porturilor rusești din Marea Neagră; 1.900 lei pentru 13 zile în Cehoslovacia; 1.500 lei pentru 9 zile în Ungaria și 1.000 lei pentru 7 zile în Bulgaria. Salariul lunar al unui muncitor este, în medie, de 400-500 lei.

Utilaje. În industria locală, întreprinderile depinzând de administrația regiunilor și raioanelor, sunt foarte prost utilate. Parcul de mașini-unelte este constituit din mașini vechi de 20-30 de ani, uzate în proporție de pe-

ste 80%. Unele întreprinderi au fost utilizate cu mașini „închiriate” de pe la foștii meșteri meseriași, ruinați de povara birurilor.

Degradarea unor documente. Documentele aflate în păstrarea arhivelor statului, din cauza condițiilor proaste de păstrare, sunt supuse degradării. Documentele sunt îngrămădite în două clădiri neîncăpătoare, vechi, cu acoperișurile deteriorate.

Întorcere. După experiența făcută în ultimii ani cu judecătoria proveniți din asesori populari, după ce au audiat timp de trei luni un curs juridic, regimul s'a văzut silit să aducă unele modificări legii de organizare judecătorească: pe viitor, judecătorii vor trebui să posedă studii juridice superioare și să fi trecut examenul de stat. S'a instituit un stagiu de doi ani, după care judecătorul stagiar va trebui să depună examenul de definitivat.

Desființarea unor tribunale speciale. Tot prin ultimele modificări aduse legii de organizare judecătorească, au fost desființate tribunalele militare speciale pentru trupele M.A.I., tribunalele populare pentru căile ferate, precum și tribunalele maritime și fluviale.

Libertatea persoanei în R.P.R. Ca un mare progres în direcția garantării libertății persoanei este elogiata măsura că nici o persoană nu va putea fi deținută „fără un mandat de arestare confirmat de procuror”. Dacă poate fi vorba de un „progres”, este numai în sensul că s'a restrâns formal numărul persoanelor care pot decide în mod arbitrar o arestare. Un adevărat progres ar fi dacă ar fi respectată în fapt dispozițiunea că o arestare preventivă nu poate avea o durată mai mare de trei luni fără autorizația procurorului general R.P.R. Nu este probabil că acesta va face vreodată greutatea în această privință securității sau celorlalte organe de urmărire, dacă acestea își vor da osteneala să-i ceară autorizația.

Pe urmele lui Carol II

Agencia de presă „Associated Press” și mai multe ziare americane au anunțat la începutul lunii Martie că România a fost, în Decembrie trecut, teatrul unor atrocități nemaipomenite.

Locuitorii orașelor principale ale țării — menționate de informatori sunt București și Timișoara — au văzut într-o dimineață, expuse în fața unor magazine de stat, cadavrele unor tineri împușcați în ceafă. Lângă cadavrele păzite de milițieni se afla câte o bucată de stofă sau alt articol din magazinul respectiv, ale cărui geamuri fuseseră sparte pentru a lăsa impresia că răufăcătorii au încercat să pătrundă în ele peste noapte. Pe pancarte fixate la capul fiecărui cadavru era scris cu litere mari: „Prins asupra faptului. A furat bunurile poporului.”

Aceste informații, scrie ziarul „The New York Herald Tribune”, au părut la început atât de neverosimile încât spusele informatorilor respectivi — repatriați și fugari din România sosiți recent în Vest — au fost foarte riguros controlate. Precizările acestora în ce privește punctele din București sau din Timișoara unde au fost expuse cadavrele, ca și alte detalii, concordă însă. Nu se știe numărul victimelor — apreciat de unii martori ca trecând de 2.000 — și cauzele care au împins regimul să deslănțuiască acest val de teroare unic în analele orgiilor sângeroase comuniste.

Nimeni nu crede în România versiunea răspândită de poliție că tinerii asasinați ar fi fost prinși furând în magazinele de stat. E o absurditate să se pretindă că, într-o singură noapte, sute de oameni au organizat în mai multe orașe acțiuni de jaf și că au fost prinși toți. Lumea înclină să creadă mai curând că persoanele împușcate sunt amnistiați cari n'au respectat angajamentele luate față de autorități de a nu vorbi nimic despre ce au pățit și văzut în închisori. După o altă versiune, regimul ar fi urmărit să prevină prin

aceste orori eventuale turburări în preajma congresului partidului comunist. A treia versiune și cea mai plauzibilă e că autoritățile reperiste au făcut o atentă selecție a persoanelor amnistiate, lichidând pe toți cei considerați un pericol pentru securitatea regimului, odată ajunși în libertate. Din descrierea îmbrăcăminții morților expuși, reiese că n'au fost ridicați de acasă, ci direct din închisoare și lagare.

Oricare vor fi fost motivele ce au determinat regimul din R.P.R. să comită aceste acte bestiale nebunești, s'a făcut vinovat de o deviație fără precedent în celelalte state comuniste. Au fost asasinați zeci de milioane de oameni în U.R.S.S., dar niciodată sovieticii n'au recurs la astfel de demonstrații de intimidare. În execuțiile oficiale au ținut mereu să păstreze aparențele aplicării formale a justiției populare, iar asasinamentele fără număr din închisori și lagare s'au petrecut luându-se măsurile necesare pentru a nu străbate afară complutul adevăr. Conducătorilor sovietici le-a putut fi indiferent dacă apăreau implacabili în ochii masei poporului rus; în niciun caz nu voiau să apară ca desconsideră orice simulacru de justiție.

Trebuie să se fi petrecut ceva teribil în R.P.R. sau să existe indicii că răsturnarea regimului de către poporul asuprit e iminentă, pentruca Gheorghiu-Dej și complicității săi să-și piardă complet capul și să ordone haia de sânge căreia i-au căzut victime atâtea tineri rezistenți.

Procedul la care au recurs comunistii din R.P.R. ca să suprimă pe cei mai redevabili adversari ai tiraniei lor l-au împrumutat dela echivalentul burghez al dictaturii actuale, dictatura patronată de regele Carol II. Numai formula de batjocorire a victimelor au schimbat-o, punând pe pancarte în loc de: „Așa sunt pedepsiți trădătorii de țară!”, alta, socialis-

(Continuare în pag. 13)

SCRISORI CĂTRE REDACȚIE

DI Alexandru Suga, Köln: „Dela un timp, căpitanul Dreve continuă să scrie în „Glasul Patriei“ articole și mesagii adresate celor din exil, cu scopul de a-i influența pentru întoarcerea acasă. Nu doresc a face polemică, ci încerc să arăt cine este căpitanul Dreve.

În 1945, când avea încă proaspătă în memorie, experiența căpătată în lupta contra comunismului, se exprima în felul următor: „Te rog ascultă-mă, fă tot ce-ți stă în putință să nu pui mîna pe niciun soldat. Comuniștii n'au nici Dumnezeu, nici lege, n'au inimă de om, ei sunt ca niște fiare sălbatice. Sefii lor au reușit să facă din oameni brute ordinare. Le știu și le-am trăit cruzimile cu ocazia recuceririlor făcute pe front. Măngrozesc când mă gândesc de ce sunt capabili să facă! Ce vor fi făcând la noi acasă? Acolo nu e nimeni în fața căroră să dea cont de faptele făcute. Dacă vor rămâne mult timp în România, să știți că ocupațiile trecute nu se vor putea compara cu cea de astăzi. Altădată veneau cel puțin în numele lui Christos, astăzi vin în numele Satanei.”

Câteva luni de zile mai târziu, în lagărele de prizonieri din Belgia, uitase de camaraderie și de ce luptase pe frontul din Răsărit; căpitanul Dreve denunță autorităților engleze pe foștii lui camarazi, pe „fasciștii” cari l-au influențat, fără voia sa, să lupte contra Aliatilor.

Astăzi, ne bombardează cu scrisori din țara căreia în 1945 îi ducea atîta grijă, ne cheamă acasă, amintindu-ne că vine dela „noi cari cunoaștem adevărul” și ne mărturisește, „cu toată sinceritatea”, că-i bine, că nimeni n'a avut și n'are vreun gând rău.

Căpitanul Dreve ne vorbește de sinceritate. De care? De cea din 1945, când ne povestea sub influența experienței proprii? De cea din lagăr, când în fața viitorului nesigur „denunță camarazii” și dovedește că n'are personalitate, lăsându-se influențat

de fasciști? sau de „sinceritatea” actuală?

Personal nu-i cred sinceră decât atitudinea din 1945. Ea este confirmată de istorie. Dacă ati-

tudinea lui de atunci a fost influențată de fasciști, e oare cea de azi „personală și nealterată”? Nu va veni oare mâine, când va avea posibilitatea să se exprime liber, să spună: da, am fost dus în eroare și am luat o atitudine fiind influențat de „fasciștii roșii”? “

REVISTA PRESEI

(Urmare din pag. 7)

muniști și necomuniști. Un farmacist din raiul reperist i-a declarat că-i gata să muncească gratis cinci ani de zile ca salăhor în fabrica sa din Chicago, dacă îl ajută să scape din România. Un necunoscut l-a oprit pe stradă în București și i-a spus: „Vii prea târziu Americanule.” Întrebându-l ce înțelege prin asta, necunoscutul i-a răspuns: „Am ieșit din închisoare acum patru luni.” Apoi a dispărut. „Țăranii cu care am vorbit n'au decât o preocupare”, a recunoscut DI Tincu: „Singurul lucru care ne poate salva e războiul cu America. Vom pierde războiul și soldații americani vor veni aici și vom fi liberi.” În fine, un membru al partidului comunist i-a ținut următorul logos cu tăle: „Nu pot să vă înțeleg pe voi Americanii. În 1947 când a fost foametea și amestecam rumeguș de lemn cu făină de popușoi, ca să țină mămăliga mai mult, n'ați făcut nimic. Ne-ați lăsat pe mâna aliaților voștri ruși. Acum nu vă mai place de noi pentru că suntem cu ei.”

Cu aceste relatări, DI Tincu a făcut, fără voia lui, un rechizitoriu n'emicitor dictaturii bolșevice din România. În interviu-ul publicat în românește, „Credința” n'a subliniat însă decât crâmpete din conversație, menite să inducă în eroare pe Românii americani.

PRO DOMO

„VOCEA LIBERTĂȚII” din Atena, organul refugiaților greci din România, n'a avut o inspirație fericită când a tipărit articolul domnului Petropouladis care încearcă să dea revoluției

grecești din 1821 un caracter „pan-balcanic”.

Firește că lupta unui popor pentru libertate reprezintă una din cele mai patetice acțiuni ale vieții sale naționale. În acest sens, revoluția dela începutul veacului trecut are o valoare deosebită pentru poporul grec. Ceea ce trebuie însă respins, ca o lipsă regretabilă de tact, este prezentarea lui Alexandru Ipsilanti — asasinul lui Tudor Vladimirescu — ca un mare luptător pentru liberarea și ridicarea țărănimii române. În această privință, tragedia consumată la Găiești rămâne concludentă. Ea a descoperit tocmai una din marile contradicții ale acestei mișcări revoluționare care urmărea pe deoparte să dea poporului grec libertatea dorită, iar pe de altă parte să continue politica de aservire spirituală și națională a regimului fanariot în Principatele Române.

Suntem de acord cu autorul când condamnă robirea popoarelor sud-est europene. Nu putem acorda însă revoluției naționale grecești semnificația generală pe care n'a avut-o. A pune lupta dela Drăgășani pe un plan analog cu victoriile dela Marathon și Salamis este o simplificare cam prea riscată.

În lupta de eliberare creștină de sub dominația Porții, epopeea lui Mihai Viteazul constituie un moment destul de important; contemporanii săi, Gheorghe Palamid și vistierul Stavrinou, l-au preamărit ca pe un erou al întregii creștinătăți, demn, după spusele lor, să stea alături de marile figuri ale antichității elenice, fără ca noi să revendicăm onoarea de a deține monopolul acțiunilor eliberatoare.